

VLADIMÍR VAŠKŮ (15. 10. 1933)

Životní jubileum v letošním roce slaví docent PhDr. Vladimír Vašků, CSc. (narozen 15. října 1933 v Luhačovicích).

Po středoškolském studiu na reálném gymnáziu v Uherském Brodu odešel v roce 1952 studovat do Brna na filozofickou fakultu, kde si vybral obory archivnictví – dějepis. A s brněnským pracovištěm pomocných věd historických zůstává jeho život spjat více než pět desetiletí. Ještě jako posluchač posledního ročníku nastupuje v roce 1956 na místo asistenta semináře paleografie a diplomatiky a po absolutoriu v roce 1957 (diplomová práce Studie k otázce funkce listiny na české půdě v době přemyslovské) plně rozvíjí svou pedagogickou činnost. Posluchačům archivnictví a pomocných věd historických přednáší diplomatiku novověkou i středověkou, dějiny správy do poloviny 18. století, základní pojmy právní, vede diplomové i ročníkové práce, posluchače historie, hudební vědy a dějin umění uvádí problematiky pomocných věd historických. V letech 1991–1993 externě přednášel novověkou diplomatiku i na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Se stejnou akribií, s níž se setkáváme v jeho vědecké práci, přistupoval Vladimír Vašků i k přípravě své výuky. Není proto divu, že jeho přednášky patřily v rámci oboru k těm nejoblíbenějším a stejně tomu tak bylo i s osobou přednášejícího. Jeho hluboce chápající lidský přístup k posluchačům ho přímo předurčil k tomu, aby urovnával jejich prohřešky studijní, ale i politické. A tak pouze nově nastupující studenti mohli být udivení skutečností, že na fakultě, kde přibývají mladí docenti, někteří příslušníci starší generace stále zůstávají v subalterním postavení odborných asistentů. Stačila však jediná přednáška dr. Vašků a bylo naprosto jasné, jaké místo mu náleží. Teprve politické změny po listopadu 1989 ale umožnily, aby mu v roce 1990 konečně byla udělena *venia docendi*. Téměř 30 let poté, co se stal odborným asistentem (1961) a více než dvě desetiletí od získání vědecké hodnosti CSc. (1967, na základě práce Studie o správních dějinách a písemnostech moravského královského tribunálu z let 1636–1749). 90. léta minulého století pak vnesla do života Vladimíra Vašků i řadu dalších změn. V letech 1994–2000 stál v čele Ústavu pomocných věd historických a archivnictví, byl členem celostátní komise pro udělování kandidátských hodností, členem a posléze předsedou oborové rady pomocných věd historických na FF MU, školitelem doktorandů. A přestože

jde leckdy o povinnosti časově náročné, vykonává je ochotně dodnes, ač by – *vita brevis, ars longa* – velmi rád svůj vzácný čas věnoval dokončení vědeckých úkolů.

Prostředí na teprve nedávno založeném oboru archivnictví (1949) nutilo jeho posluchače k prvním krůčkům ve vědecké práci. Jindřich Šebánek a Sáša Dušková, učitelé působící na oboru, se již několik let intenzívně věnovali přípravě základní edice našeho nejstaršího diplomatického materiálu *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae* a jejich žáci byli zapojeni do pomocných prací při vytváření diplomatářového aparátu. Pro první vědecké pokusy pak bylo určeno interní periodikum *Folia diplomatica*. Tyto okolnosti předznamenaly profesní dráhu řady absolventů brněnského archivního studia a tím spíše i Vladimíra Vašků. Původně pro něj byla určena dráha jeho učitelů – práce na Českém diplomatáři. Jindřich Šebánek diplomatik i archivář si ale uvědomoval, že absolventi studia při své archivní praxi narazí spíše na novější materiál a že je nutné rozšířit zaměření studia i o novověkou diplomatiku, a to tím spíše, že o novověké diplomatice v té době probíhala živá diskuse. Bylo ovšem nesnadné oželet při přípravě diplomatáře mladého, velmi přesně a spolehlivě pracujícího pracovníka; kvalitu výsledků jeho práce oba nároční editoři mnohokrát ocenili. Ponechal tedy konečně rozhodnutí na svém žákovi. Vladimíra Vašků, třebaže byl vyškoleným medievisťou, myšlenkově více oslovoval raný novověk, a tak zvolil nelehkou cestu průkopníka nové disciplíny. Toto rozhodnutí ho ovšem nevyvázalo z přípravných prací na Českém diplomatáři, novověkou diplomatiku mohl zpočátku začít pěstovat vedle své práce na Kodexu, a když se jí teprve po čase mohl věnovat naplno, netušil, že po letech nastanou okolnosti, za nichž bude muset opustit své rozpracované úkoly a téměř deset let neplodnějšího období vědeckého života obětovat jedné z nejnevěděnějších součástí editorské práce, přípravě rejstříku.

Vědecká práce Vladimíra Vašků na konci 50. let 20. století je spjata s přemyslovskou diplomatikou. První příspěvek, který se zabýval v té době diskutovanou otázkou společenské funkce listiny, otiskl ještě za svých studentských let ve staré řadě periodika *Folia diplomatica* (Studie k otázce funkce listiny v přemyslovském období, 1956¹). Poté následovaly studie na stránkách historické řady našeho sborníku řešící jednu z nejzávažnějších otázek české sfragistiky (Příspěvek k otázce svatováclavské pečeti, 1958) a přímo na poli diplomatickém aplikaci Sichelovy metody na diplomatický materiál posledních Přemyslovců (K otázce individuálního stylu v listinách Václava II. a Václava III.). V dalších letech se začal V. Vašků věnovat diplomatice novověké. Po smrti Jindřicha Šebánka (1977) však zůstal nedokončen V. díl Českého diplomatáře, kterému chyběl rejstříkový svazek. Spolueditorka diplomatáře Sáša Dušková se sice hodlala pustit do jeho přípravy, ale bylo jí jasné, že tak obrovské břemeno – rejstřík ke třem rozsáhlým svazkům – přesahuje v jejím věku její síly a že by se měla podělit o práci s dalším editorem. Volba nového spolupracovníka zcela logicky padla na Vladimíra Vašků, protože nikdo jiný neměl takové zkušenosti s přípravou této

¹ Bibliografické údaje všech citovaných děl jsou uvedeny v připojené bibliografii prací V. Vašků.

edice a současně i tolik vnitřní síly a sebezáporu, aby se ujal té nejobtížnější a nejméně vědecké části práce, kterou někteří vydavatelé raději stále odsouvají nebo úplně pomíjejí, takže jejich edice zůstanou bez rejstříku, tak důležité pomůcky pro všechny uživatele. Vladimír Vašků tedy na řadu let opouští svá vlastní vědecká témata, aby se věnoval práci na věcném rejstříku – glossariu k 883 listinám základní řady a 715 listinám řady registové V. dílu CDB. Svůj nový úkol začal způsobem pro jeho styl práce naprosto typickým – velmi důkladně se seznámil s obdobnými rejstříky našich, ale zejména renomovaných zahraničních edicí listinného materiálu. A ukončil ho způsobem rovněž sobě vlastním – 167 stranami petitem tištěného glossaria, které nemá v našem prostředí obdoby a je plně srovnatelné se špičkovými edicemi zahraničními. Léta mezi tím však byla vyplněna každodenní mnohahodinovou mechanickou dřinou při excerpování a třídění hesel a námahou jiného druhu při hledání koncepce a optimální formy. Tisíce kartotéčních lístků dodnes podávají svědectví o tomto období ve vědeckém životě Vladimíra Vašků. Lístky však po čase zaniknou, zůstane pouze vytištěný svazek (světlo světa spatřil na začátku roku 1994, vyšel ale s vrocením 1993), jehož uživatel nebude mít ponětí ani o dalších hodinách, které museli editoři strávit jednáním o vydání již hotového díla a dalšími a dalšími administrativními průtahy. Ale tento vytištěný svazek zůstane trvale v majetku odborné veřejnosti, což je největší odměnou za editorskou dřinu, a tedy i odměnou Vladimíru Vašků za servitium, které historické vědě přinesl.

Tematickým okruhem Vladimíru Vašků nejbližším je však novověká diplomatika, jež mu na vědeckém poli umožnila prožít pocety cestovatelů vstupujících do neznámé krajiny. Když se jako mladý badatel rozhodl pro tento směr vědecké dráhy, bylo mu naprosto zřejmé, že v našem prostředí bylo zatím učiněno pouze několik nesmělých kroků a že bude stát mnoho námahy než se i u nás dostane novověká diplomatika na úroveň, na kterou ji pozvedl její zakladatel Heinrich Otto Meisner. Netušil ale před jakým úkolem bude zanedlouho stát.

Jako první téma z novověké diplomatiky si V. Vašků vybral písemnosti moravského královského tribunálu a toto téma zpracovával jako svou kandidátskou práci. V té době však bylo zapotřebí, aby byl pro posluchače archivnictví v Praze, Brně a Bratislavě k dispozici učební text pro jeden ze stěžejních předmětů jejich oboru, diplomatiku. Vladimír Vašků se stal členem autorského kolektivu, který skripta připravoval, a byl pověřen úkolem vpravdě nelehkým – připravit kapitolu o písemné produkci nejdůležitějších správních úřadů v období raného novověku (Česká královská kancelář a kancelářská zařízení jiných stěžejních institucí státní zeměpanské správy v letech 1526–1848). Před takovým úkolem měl spíše stanout již zkušený badatel, bylo totiž nutné tuto materii propracovat jak z hlediska metodického, tak i terminologicky. Vladimír Vašků měl v té době za sebou zatím jen první práci z novověké diplomatiky, na stránkách *Folia diplomatica* otištěný teoretický příspěvek K aplikaci pojmu funkce diplomatického materiálu na novověké úřední písemnosti (1964), v němž přistoupil k řešení otázek metodických. Ale jako ve všech ostatních případech se i této práci zhostil *cum laude*, a tak vedle posluchačů na školách, na nichž novověkou diplomatiku přednášel a přednáší, má i celou řadu nepřímých žáků na ostatních fakultách,

kde se vyučuje archivnictví nebo pomocné vědy historické, kteří své první znalosti z novověké diplomatiky nabývají právě díky jeho učebnímu textu (1. vydání 1965, přepracované vydání 1971, reprint 1984). Po této nucené odbočce pak mohl konečně celé své úsilí věnovat písemnostem moravského zemského tribunálu, které vyčerpávajícím způsobem zpracoval ve své kandidátské práci (1967), v podobě tištěné pak v časopiseckém příspěvku Nejstarší radní protokol moravského tribunálu (K otázce vztahu mezi úředními knihami a aktovým materiálem) z roku 1966 a v knižní monografii Studie o správních dějinách a písemnostech moravského královského tribunálu z let 1636–1749, vydanou následujícího roku.

Po dokončení prací na písemnostech tohoto ústředního moravského úřadu přistoupil Vladimír Vašků ke svému novému vědeckému úkolu, tentokrát úkolu celoživotnímu. Začal zpracovávat otázku dosavadní historiografií naprosto nedotčenou, vyžadující jeho ojedinělé spojení erudovaného a zkušeného medievisty na jedné straně a předního znalce novověkého diplomatického materiálu na straně druhé, když „objevil“ téma novověkých konfirmací středověkých listin, které odborné veřejnosti poprvé představil příspěvkem *Eine nicht durchgeführte Konfirmation mittelalterlicher Urkunden in der josephinischen Zeit* (1971). Po řadě prací, které za tu dobu publikoval, můžeme konstatovat, že si vybral téma důležité nejen pro novověkou diplomatiku, ale i pro diplomatiku středověkou, správní dějiny a také téma, které dokáže obohatit naše znalosti historie, jak dokazuje několik jubilantových příspěvků, z nichž zmiňme alespoň *Poddanské nepokoje na Moravě v letech 1705–1706* (1983). Obrovské množství materiálu, konfirmovaného Karlem VI., Marií Terezií, Josefem II. a Františkem II., ho vedlo k nutnému výběru. Svou pozornost obrátil nejprve k listinám moravských klášterů. Vydavatelská omezení však způsobila, že základní práce k tomuto tématu, monografie *Panovnické konfirmace pro moravské kláštery v 18. století (Novověké úřední revize středověkých a raně novověkých listin)*, musela být vydána bez sumárního přehledu výsledků konfirmačního řízení, který, ač do knihy logicky náležel, vychází na stránkách *Sborníku archivních prací (Přehled výsledků revizí a konfirmací listin nejstarších moravských klášterů v 18. století)*, 1984). Navíc se musela omezit pouze na kláštery benediktinské, cisterciácké a premonstrátské; výsledky konfirmačního řízení pro ostatní moravské kláštery publikoval autor od roku 1980 na stránkách *Vlastivědného věstníku moravského a našeho sborníku*. Daleko bolestivější však bylo omezení jiného rázu – nepřístupnost pramenů. Vladimír Vašků se nikdy nepachtil za snadným získáváním dalších čísel do své bibliografie, od svých vědeckých počátků si zvykl na důkladně promyšlenou koncepci a neméně důkladné zpracování všech pramenů, které musel leckdy obtížně dohledávat v různých archivních fondech. Své práce o konfirmacích však musel zpracovávat bez možnosti přihlídnout k materiálu uloženému v Rakouském státním archivu. Cesta do Vídně byla pro něj v době normalizace uzavřena, a tak se smířil s tím, že jeho studie v budoucnu doplní některý z jeho pokračovatelů. Doba se ale naštěstí změnila, a tak během studijních pobytů ve Vídni v letech 1992, 1993 a 1999 měl Vladimír Vašků možnost prostudovat příslušné fondy v *Allgemeines Verwaltungsarchiv* a doplnit své dosavadní práce o tři Vídeňské studie z novověké diplomatiky, v nichž se věnoval příčinám

zániku konfirmačního řízení (1995) a additamentům k josefínským konfirmacím pro moravské kláštery (2000, 2001). Úřední řízení, které bylo spjaté s konfirmacemi, dokázal autor postihnout i do těch nejmenších podrobností (Taxy za konfirmační listiny pro moravské kláštery v 18. století, 2000) a všímá si rovněž významných úředníků, pod které tato agenda spadala, jak vidíme v příspěvku z roku 1997 Moravský zemský advokát a fiskální adjunkt Johann Joseph (Edler von) Rosenzweig (1738–1805). V dalších studiích řeší i obecnější problémy (např. Diplomatický materiál a dějiny novověku [na příkladu novověkých konfirmací středověkých listin], 1987, Ke dvěma metodologickým otázkám pomocných věd historických, 1996).

Vedle konfirmací pro klášterní příjemce se V. Vašků začal zabývat i konfirmacemi pro města, tedy příjemce mnohem početnější, než tomu bylo v případě moravských klášterů. Tento okruh už ovšem výrazně přesahuje možnosti práce jednoho badatele, a tak jednotlivá témata zadával svým žákům v diplomovém semináři a nyní i svým doktorandům, vydávajím se cestou, na kterou je přivedl a kterou jim prorazil jejich učitel. A tak je jubilantovi dopřáno okusit chuť vlastního ovoce.

VÝBĚROVÁ BIBLIOGRAFIE PRACÍ VLADIMÍRA VAŠKŮ

Knižní publikace

- Studie o správních dějinách a písemnostech moravského královského tribunálu z let 1636–1749. Brno, UJEP, 1969, 117 s. + 30 obr. příl.
- Panovnické konfirmace pro moravské kláštery v 18. století (Novověké úřední revize středověkých a raně novověkých listin). Brno, UJEP 1981, 168 s.
- Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae. Tomi V fasciculus quartus, inde ab a. MCLIII usque ad a. MCCLXXVIII (prolegomena diplomatica, indices exempla scripturae, sigilla, concordantias continens). Praha, Academia 1993, 501 s. (spolu se S. Duškovou)

Autorská spolupráce na kolektivních pracích

- Česká královská kancelář a kancelářská zařízení jiných stěžejních institucí státní zeměpanské správy v letech 1526–1848. In: Československá diplomatika I. Praha, SPN 1965, s. 236–280; 2. přepracované a rozšířené vyd. in: Česká diplomatika do r. 1848. Praha, SPN 1971, s. 204–251; 3. vyd. (reprint) in: Česká diplomatika do r. 1848. Praha, Univerzita Karlova 1984, s. 204–251, (skriptum).

Redakce

- Předmluva a redigování knihy J. Šebánek – S. Dušková, Výbor studií k Českému diplomatáři. Brno, UJEP 1981.

Studie a články

- Studie k otázce funkce listiny v přemyslovském období. FD (stará řada) 4, 1955–1956, s. 216–230.
- Příspěvek k otázce svatováclavské pečeti v souvislosti s funkcí biskupské listiny

- Jindřicha Břetislava z r. 1184 a nedatované konfirmace Daniela II. FD (stará řada) 5, 1956–57, s. 105–126.
- Příspěvek k otázce svatováclavské pečeti. SPFFBU C 5, 1958, s. 26–39. (Přepřelované a zkrácené znění předchozí studie).
- K otázce individuálního stylu v listinách Václava II. a Václava III. SPFFBU C 7, 1960, s. 75–94.
- Sovětské a polské pojetí nauky o pramenech a pomocných věd historických. AČ 11, 1961, s. 219–230.
- K aplikaci pojmu funkce diplomatického materiálu na novověké úřední písemnosti. FD (stará řada) 13, 1964–65, č. 2, s. 9–15.
- Nejstarší radní protokol moravského tribunálu (K otázce vztahu mezi úředními knihami a aktovým materiálem). SAP 16, 1966, s. 498–518.
- Sciences auxiliaires de l'histoire. In: Universitas Brunensis 1919–1969. Brno, UJEP 1969, s. 76–82.
- Eine nicht durchgeführte Konfirmation mittelalterlicher Urkunden in der josefinischen Zeit. FD 1, 1971, s. 307–320.
- Landesfürstliche Konfirmationen des 18. Jahrhunderts für mährische Klöster (Umriß). FD 2, 1976, s. 199–220.
- Czeski kodeks dyplomatyczny (Stan i perspektywy). Studia Źródłoznawcze 25, 1980, s. 179–187.
- Konfirmace privilegií brněnských augustiniánů v 18. století. VVM 32, 1980, s. 151–160.
- Konfirmace privilegií městečka Polešovic v 18. století. SPFFBU C 28, 1981, s. 143–155.
- Konfirmace privilegií starobrněnských dominikánek v 18. století. SPFFBU C 29, 1982, s. 101–108.
- Poddanské nepokoje na Moravě v letech 1705–1706. VVM 35, 1983, s. 27–38.
- Přehled výsledků revizí a konfirmací listin nejstarších moravských klášterů v 18. století. SAP 34, 1984, s. 540–585.
- Líšeňské trhy od 17. do poloviny 19. století. ČMM 103, 1984, s. 51–63.
- Konfirmace privilegií olomouckých augustiniánů v 18. století. SPFFBU C 32, 1985, s. 119–125.
- Konfirmace privilegií olomouckých kartuziánů v 18. století. SPFFBU C 33, 1986, s. 155–158.
- Diplomatický materiál a dějiny novověku (na příkladu novověkých konfirmací středověkých listin). In: Pomocné vědy historické v současném archivnictví a historiografii. Praha, Univerzita Karlova 1987, s. 179–182.
- Ke stavu diplomatiky na Moravě začátkem osmdesátých let 18. století. VVM 40, 1988, s. 228–229.
- Úsilí Starého Brna o právo nazývat se městem. Forum Brunense 1990, s. 21–35.
- Příčiny zániku konfirmačního řízení v habsburské monarchii v roce 1836 (Výdeňské studie z novověké diplomatiky – I.). SPFFBU C 42, 1995, s. 89–97.
- Ke dvěma metodologickým otázkám pomocných věd historických. In: Z pomocných věd historických XIII (Acta Universitatis Carolinae – Philosophica et historica, 1996, 1), s. 81–85.

- Vzpomínka na prof. Jindřicha Šebánka při příležitosti jeho nedožitých 95. narozenin (12. října 1995). ČMM 115, 1996, s. 204–209.
- Jednání o povýšení vsi Pozlovic na městečko v letech 1754–1758. VVM 49, 1997, s. 23–30.
- Moravský zemský advokát a fiskální adjunkt Johann Joseph (Edler von) Rosenzweig (1738–1805). ČMM 116, 1997, s. 155–172.
- Taxy za konfirmační listiny pro moravské kláštery v 18. století. In: Sto let od narození profesora Jindřicha Šebánka. Sborník příspěvků. Brno 2000, s. 185–192.
- Additamenta k josefínským konfirmacím pro cisterciácké kláštery na Velehradě a u Žďáru (Vídeňské studie z novověké diplomatiky – II.). SPFFBU C 47, 2000, s. 197–210.
- Additamenta k josefínským konfirmacím pro premonstráty v Klášterním Hradisku, Louce, Zábrdovicích a Nové Říši (Vídeňské studie z novověké diplomatiky – III.), SPFFBU C 48, 2001, s. 145–156.
- K josefínské konfirmaci privilegií brněnských augustiniánů. In: Pocta Janu Janákovi. Brno, Matice moravská 2002, s. 159–164.

Drobné články a zprávy

- Archivní brigáda v Krajském archivu v Telči v r. 1953. FD (stará řada) 2, 1953–54, s. 79–81.
- Archivní brigáda v Krajském archivu v Telči v r. 1954. FD (stará řada) 3, 1954–55, s. 34.
- Studijní praxe ve Státním archivu Jihlavského kraje v Telči v r. 1955. FD (stará řada) 4, 1955–56, s. 28–29.
- Provozní praxe ve Státním archivu Olomouckého kraje v Janovicích v r. 1956. FD (stará řada) 5, 1956–57, s. 28–29.
- Jean Mabillon a rozlišování pravých a falešných listin (Překlad úryvku z Mabilonova díla *De re diplomatica libri sex*). FD (stará řada) 10, 1961–62, s. 20–21.
- Katedra dějin československých, obecných a pomocných věd historických na filosofické fakultě v Brně. Zprávy Čs. historické společnosti při ČSAV 3, 1960, č. 1–2, s. 34–36.
- Diskusní příspěvek na první konferenci absolventů brněnského archivního studia. FD (stará řada) 13, 1964–65, s. 105n.
- K sedmdesátinám univ. prof. dr. Jindřicha Šebánka, DrSc. AČ 20, 1970, s. 231–233.*
- Jan Janák. In: Slavica na Universitě J. E. Purkyně v Brně. Brno, UJEP 1973, s. 185–186.
- Jindřich Šebánek. In: Slavica na Universitě J. E. Purkyně v Brně. Brno, UJEP 1973, s. 238–239.
- Brněnská konference o studiu archivnictví. AČ 25, 1975, s. 222–223.*
- Jubileum doc. dr. Sáší Duškové, DrSc. ČMM 94, 1975, s. 181–183.

* Příspěvek, označený pouze šifrou V. V., připsala Bibliografie českého archivnictví 1967–1976, Praha 1990, omylem Vladimíru Voldánovi.

- 75 let Jindřicha Šebánka. ČMM 94, 1975, s. 370–372.
- Vědecká konference o archivním studiu. SPFFBU C 23–24, 1976–1977, s. 236–237.
- K nedožitým osmdesátinám Jindřicha Šebánka. AČ 30, 1980, s. 235–237.
- K jubileu docentky Sáši Duškové. Slovácko 22, 1980, s. 117–118.
- Pětasedmdesátiny Sáši Duškové. Universitas 1990, č. 2, s. 101.
- K šedesátinám Jana Janáka. ČMM 111, 1992, s. 185–187.
- Jan Janák. Universitas 1992, č. 3, s. 72.
- Sáša Dušková. In: Slavica na Masarykově univerzitě v Brně, Brno, MU 1993, s. 121–122.
- Václav Hrubý. In: Slavica na Masarykově univerzitě v Brně, Brno, MU 1993, s. 140–141.
- Jan Janák. In: Slavica na Masarykově univerzitě v Brně, Brno, MU 1993, s. 145–146.
- Jindřich Šebánek. In: Slavica na Masarykově univerzitě v Brně, Brno, MU 1993, s. 214.
- K 65. narozeninám Miroslava Flodra. ČMM 113, 1994, s. 441–443.
- Osmdesátiny Sáši Duškové. Universitas 1995, č. 2, s. 25.
- Za profesorkou Sášou Duškovou. Český časopis historický 100, 2002, s. 982–984.
- Za profesorkou Sášou Duškovou. Universitas 2002, č. 4, s. 27–28
- Vzpomínka na prof. Václava Hrubého (9. 10. 1885 – 15. 1. 1933). Universitas 2003, č. 1, s. 19–20.

Recenze

- Studie z pomocných věd historických na stránkách Časopisu Matice moravské 69–71 (1950–52). FD 2 (stará řada), 1953–54, s. 107–109.
- Jaroslav Ludvíkovský, Rytmické klausule Kristiánovy legendy a otázka jejího datování (Listy filologické 75, 1951). FD 2 (stará řada), 1953–54, s. 109–111.
- Marie Pavlíková, O oltářních autentikách biskupa Daniela I. (Věstník Královské české společnosti nauk, tř. filos.-hist.-filol., 1951/II). FD (stará řada) 2, 1953–54, s. 211–214.
- A. V. Arcichovskij – M. N. Tichomirov, Novgorodskije gramoty na berestě (Moskva 1953). FD (stará řada) 4, 1955–56, s. 133–137.
- Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae, V/1, 1346–1348 (Praha 1958). FD (stará řada) 6, 1957–58, s. 137–141.
- Robert-Henri Bautier, Leçon d'ouverture du cours de diplomatique à l'École des chartes (Bibliothèque de l'École des chartes 111, 1961). SPFFBU C 12, 1965, s. 191–192.
- Jindřich Šebánek – Sáša Dušková, Das Urkundenwesen König Ottokars II. von Böhmen (Archiv für Diplomatik, Schriftgeschichte, Siegel- und Wappenkunde 14, 1968; 15, 1969). SPFFBU C 18–19, 1971–1972, s. 223–227.
- Heinrich Otto Meisner, Archivalienkunde vom 16. Jahrhundert bis 1918 (Leipzig 1969). SPFFBU C 18–19, 1971–1972, s. 223–227.

- Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae V/1 (Praha 1974). ČMM 94, 1975, s. 289–291.
- Bronislaw Turoń, Liber Niger – kopiař biskupstwa wrocławskiego (Acta Universitatis Wratisl., No. 126, 1970). ČMM 95, 1976, s. 386–387.
- Z pomocných věd historických IV. (Praha 1980). ČMM 103, 1984, s. 128–130.
- Jan Kahuda, Panovnické konfirmace privilegií českých klášterů v 18. století (Paginae historiae, Sborník Státního ústředního archivu v Praze 9, 2001). ČMM 122, 2003, s. 208–212.

AČ	Archivní časopis
ČMM	Časopis Matice moravské
FD	Folia diplomatica
MU	Masarykova univerzita
SAP	Sborník archivních prací
SPFFBU	Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity
UJEP	Univerzita Jana Evangelisty Purkyně
VVM	Vlastivědný věstník moravský

Helena Krmíčková

